

Gelişimsel PDR Modeli

Prof. Dr. Serap Nazlı

PDR'de 2 Model & 4 Yaklaşım

2 model=

1. Geleneksel PDR
2. Gelişimsel PDR

4 yaklaşım=

1. Tedavi
2. Kriz
3. Gelişimsel
4. Önleyici

Gelişimsel PDR Modeli

- Öğrenci gelişimini destekleyen,
- 21. yüzyıl meta becerilerini kazandırmayı hedefleyen
- Olası problem davranışları (bağımlılık, şiddet) önlemeye odaklanan PDR modelidir.

Temel İlkeler

1. Gelişimsel PDR tüm öğrenciler içindir.
2. Planlı ve programlı (KGRP) yürütülür.
3. KGRP ardışık ve esnekler.
4. Eğitim sisteminin tamamlayıcı bileşenidir.
5. Ekip odaklıdır.
6. Öğrencilerin «etkili öğrenmelerine» yardımcı olur.
7. KGRP'nin temelinde gelişim kuramları vardır.
8. Gelişimsel PDR psikolojik danışmanların liderliğinde sunulur.

KGRP'nin amacı:

KGRP; gelişimsel rehberlik modelinin programının adıdır.

KGRP'nin temel/nihai amaç «yaşam kariyeri gelişimini» desteklemektir.

Donald Super'in kuramını hatırlayalım.

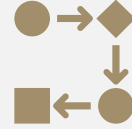
KGRP'nin 8 genel amacı

1. Okul ve çevresini tanıma
2. Kendisini ve başkalarını tanıma
3. Tutumları ve davranışları tanıma
4. Karar verme ve problem çözme becerisi
5. Etkili iletişim becerisi
6. Okul başarısı becerileri
7. Kariyer farkındalığı ve planlama
8. Toplumsal katılım

Anahtar Kavramlar

KGRP'nın **3 ögesi** (içerik, örgütsel yapı, kaynaklar)

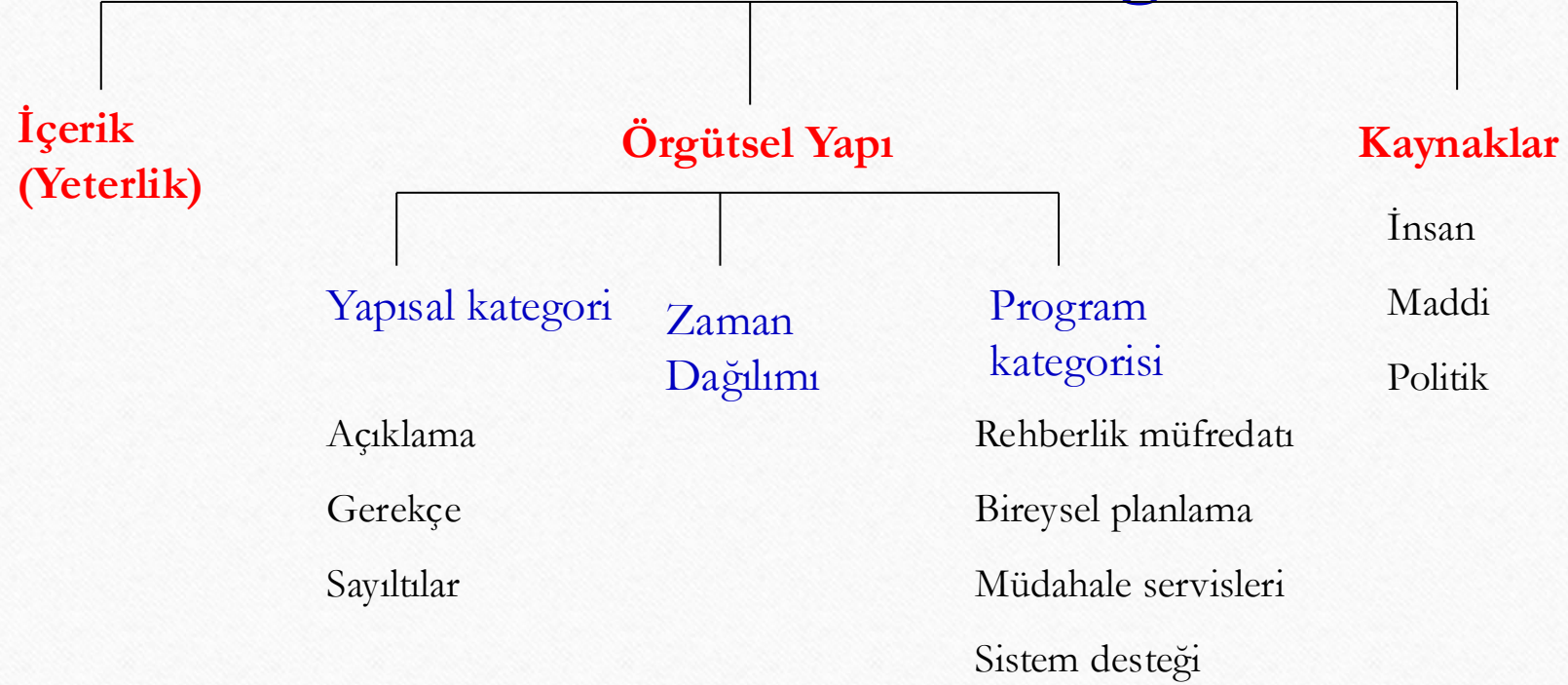
KGRP'nın **5 aşamalı tasarım süreci** (planlama, tasarlama, uygulama, değerlendirme ve geliştirme)

KGRP'nın **5 ana müdahalesi** (sınıf rehberliği, psikolojik danışma, konsültasyon, koordinasyon ve akran yardımcılığı)

KGRP'nin 3 Ana Ögesi

1. Öğe: İÇERİK

- KGRP öğrencilere kazandırılmak istenilen yeterliklere “içerik” denir.
- Rehberlik programında, öncelikle öğrencilere hangi bilgi, beceri ve tutumların kazandırılmak istenildiğine karar verilmelidir.
- **Yeterlikler** belirlenirken şu kaynaklardan bilgi toplanılmaktadır:
 - Ülkenin eğitim politikası
 - Okul bölgesinin ve okulun amacı
 - Öğrencilerin gelişim özellikleri ve gelişim görevleri
 - Yönetici, öğretmen ve ebeveynlerin görüşleri
 - Öğrencilerin istekleri ve ihtiyaçları
 - Psikolojik danışmanların görüşleri

2. Öğe: Örgütsel Yapı

- Örgütsel yapı KGRP'nin okulun içinde nasıl örgütlendiğini gösteren ögesidir.
- Örgütsel yapı iki kategoriden ve zaman dağılımından oluşur.
- Yapısal kategori açıklama, gerekçe ve sayıtlar olarak üç parçadan oluşur.
- Program kategorisinde rehberlik müfredatı, bireysel planlama, müdahale servisleri ve sistem desteği olarak dört parça yer alır.
- Zaman psikolojik danışmanın çalışma saatini program kategorisindeki müdahalelere ayırmasıdır.

3. Öğe: Kaynaklar

- Okullarda KGRP'nın daha etkili uygulanabilmesi için çeşitli kaynaklara ihtiyaç vardır.
- Bunlar:
 1. İnsan kaynakları
 2. Mali kaynaklar
 3. Politik kaynaklar

KGRP Tasarım Süreci

- KGRP tasarımı, bir eğitim yılında yapılacak PDR çalışmalarının birbirine bağlı aşamalar halinde yürütülmesi (yani yönetilmesi) sürecidir.
- Beş aşama vardır: Planlama, tasarlama, uygulama, değerlendirme ve geliştirme.
- Bir aşamanın çıktısı, diğer aşamanın girdisidir.
- Bu süreci Norman Gysbers hazırlamış; S.Nazlı MEB sistemine uyarlamıştır.
- TUBİTAK 3005 projesi ile **MEB KGRP Ulusal Çerçevesi** hazırlanmıştır.

Planlama aşaması:

KGRP'nin alt yapısı hazırlanır:

- **1.Adım:** Ulusal düzeyde MEB'in mevzuatları incelenir (MEB temel kanunu, TYMM, yönetmelik gibi) (Uluslararası hedef)
- **2.Adım:** Yerel düzeyde RAM'ın talepleri incelenir. (Yerel hedef)
- **3.Adım:** Okulun PDR ihtiyaçları belirlenir. (Özel hedef)
- **4.Adım:** KGRP'nin ön hazırlıkları (ekip kurma, öğrencilerin gelişimleri, dersler ile PDR ilişkisi gibi) tamamlanır.

Tasarlama Aşaması

KGRP uygulamaya hazır hale getirilir:

- **5.Adım:** KGRP'nin üç ögesi (içerik, örgütsel yapı ve kaynaklar) belirlenir.
- **6.Adım:** Programın öncelik sırası belirlenir (nitelik tasarısı)
- **7.Adım:** Program ile bir yılda yaklaşık kimlere (öğrenci, veli, öğretmen) ne oranda/kadar hizmet sunulacak, psikolojik danışman-öğrenci oranı hesaplanır (nicelik tasarısı)
- **8.Adım:** Program yazılı hale getirilir (e-rehberlik modülü)

Uygulama Aşaması

KGRP bir eğitim öğretim yılında hayata geçirilmesi (18+18 hafta)

- **9.Adım:** Uygulama planı hazırlanır.
- **10.Adım:** Yürütülen hizmet uygulama planına göre takip edilir.
- **11.Adım:** Varsa aksaklıklar/sıkıntılar okul yönetimi ile birlikte önlem alınır.

Değerlendirme Aşaması

Sunulan hizmetin «kanıtlandığı» aşamadır.

- **12.Adım:** Veri toplama teknikleri ve araçlarını hazırlanır.
- **13. Adım:** Etkili değerlendirme için plan yapılır.
- **14. Adım:** Verileri toplanır ve analiz edilir.

Geliştirme Aşaması:

KGRP'nin revize edilerek güncellenmesidir.

- **15. Adım:** Programın eksiklikleri belirlenir.
- **16. Adım:** Gelecek eğitim-öğretim yılında uygulanacak KGRP'nin ön hazırlıklarını yapılır.